



สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)  
Community Organizations Development Institute (Public Organization)

๙๑๒ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๔๐ โทร ๐๒-๓๗๘-๘๓๐๐ โทรสาร ๐๒-๓๗๘-๘๓๔๒

ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)  
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้สินเชื่อเพื่อการพัฒนาแก่องค์กรชุมชน  
และเครือข่ายองค์กรชุมชน  
พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้มีภารกิจในการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการพัฒนาแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย อาชีพ รายได้ และด้านอื่น ๆ ตามปัญหาความต้องการและศักยภาพของชุมชน ซึ่งนำไปสู่การสร้างทุนภายในและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน เพื่อให้การสนับสนุนสินเชื่อของสถาบันมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจของสถาบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ (๖) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมติคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้สินเชื่อเพื่อการพัฒนาแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการให้สินเชื่อเพื่อการพัฒนาแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๓

(๒) ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการให้สินเชื่อเพื่อการพัฒนาแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

(๓) ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการให้สินเชื่อเพื่อการพัฒนาแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๔) ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการให้สินเชื่อเพื่อการพัฒนาแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนที่มีระบบการจัดการที่สมาชิกของชุมชนจัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินการร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ พัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม หรือพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม

“เครือข่ายองค์กรชุมชน” หมายความว่า กลุ่มองค์กรชุมชนที่มีการรวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำกิจการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อประโยชน์ขององค์กรชุมชนในกลุ่มนั้น

“องค์กรผู้ใช้สินเชื่อ” หมายความว่า องค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชนที่เสนอขอใช้สินเชื่อตามคุณสมบัติที่คณะกรรมการหรือผู้อำนวยการกำหนด

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสินเชื่อที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการ

“คณะทำงาน” หมายความว่า คณะทำงานกลั่นกรองโครงการสินเชื่อ หรือคณะทำงานอื่นที่ผู้อำนวยการแต่งตั้งโดยการเสนอของคณะอนุกรรมการ

ข้อ ๕ ประเภทของสินเชื่อตามข้อบังคับนี้ ประกอบด้วย

- (๑) สินเชื่อเพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน
- (๒) สินเชื่อเพื่อการพัฒนาแบบองค์รวม
- (๓) สินเชื่อเพื่อการพัฒนาธุรกิจชุมชน
- (๔) สินเชื่อหมุนเวียน
- (๕) สินเชื่อประเภทอื่นตามที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๖ ให้ผู้อำนวยการวางระเบียบเกี่ยวกับสินเชื่อแต่ละประเภท โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๗ การปรับเปลี่ยนหรือการยกเลิกประเภทสินเชื่อ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ โดยให้องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย

ข้อ ๘ โครงการสินเชื่อที่นำเสนอต้องทำเป็นหนังสือและประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชน
- (๒) ลักษณะโครงการและกิจกรรมที่จะเสนอขอใช้สินเชื่อ
- (๓) ข้อมูลที่จำเป็นอื่นตามระเบียบสินเชื่อแต่ละประเภท

ข้อ ๙ การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) คุณสมบัติองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ
- (๒) ความจำเป็นและความเหมาะสมในการใช้สินเชื่อ
- (๓) กระบวนการพัฒนาโครงการและการมีส่วนร่วมจากสมาชิกองค์กร
- (๔) วัตถุประสงค์และความเป็นไปได้ของแผนและโครงการ
- (๕) ความสามารถขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อในการบริหารจัดการ
- (๖) การกำหนดวงเงินสินเชื่อให้สัมพันธ์กับทุนภายใน แผนการออมสมทบ การร่วมทุน และการทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิก

(๗) ความสามารถขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อในการชำระคืน

(๘) ประโยชน์และผลกระทบจากการใช้สินเชื่อที่เกิดขึ้นแก่สมาชิกองค์กร

(๙) หลักประกันของสินเชื่อ

หลักเกณฑ์อื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบสินเชื่อแต่ละประเภท

ข้อ ๑๐ โครงการสินเชื่อที่นำเสนอต้องเป็นโครงการที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากสมาชิกองค์กรตั้งแต่การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การจัดทำแผนการแก้ไขและพัฒนา การกำหนดโครงการสินเชื่อและกิจกรรม การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารและจัดการสินเชื่อ และมีกระบวนการพัฒนาโครงการร่วมกันจากเครือข่ายองค์กรชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๑ ให้มีคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการ ผู้แทนองค์กรภาคีพัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรชุมชน และผู้บริหารที่กำกับดูแลด้านสินเชื่อของสถาบัน โดยให้มีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อต่อคณะกรรมการ

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการให้สินเชื่อแก่องค์กรผู้ใช้สินเชื่อภายในวงเงินตามข้อ ๑๒ (๒)

(๓) เสนอแนะเกี่ยวกับการอนุมัติสินเชื่อที่มีวงเงินเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคณะกรรมการ

(๔) เสนอให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งคณะทำงานกลั่นกรองโครงการสินเชื่อ หรือคณะทำงานอื่น ๆ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๑๒ การพิจารณาอนุมัติวงเงินสินเชื่อให้แก่องค์กรผู้ใช้สินเชื่อรายใดรายหนึ่ง แบ่งออกเป็น ๓ กรณี ดังนี้

(๑) วงเงินสินเชื่อไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ผู้อำนวยการพิจารณาอนุมัติตามที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย ตามข้อ ๑๑ (๔)

(๒) วงเงินสินเชื่อเกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ผู้อำนวยการพิจารณาอนุมัติตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๓) วงเงินสินเชื่อเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ผู้อำนวยการพิจารณาอนุมัติตามที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

การพิจารณาอนุมัติวงเงินสินเชื่อเพิ่มเติม ให้นำรวมต้นเงินคงเหลือของสัญญาสินเชื่อ ทุกประเภทที่ยังชำระไม่เสร็จสิ้นมารวมพิจารณาด้วย

ห้ามมิให้บุคคลที่มีส่วนได้เสียกับโครงการที่เสนอขอใช้สินเชื่อเข้าร่วมการพิจารณา

ข้อ ๑๓ การกำหนดวงเงินของสินเชื่อประเภทใดประเภทหนึ่งที่สถาบันอนุมัติให้แก่องค์กรผู้ใช้สินเชื่อรายใดรายหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สถาบันกำหนด ทั้งนี้ ให้กำหนดได้ไม่เกินยี่สิบเท่าของเงินทุน ภายในที่องค์กรผู้ใช้สินเชื่อจะต้องสมทบตามแผนโครงการ โดยให้นำรวมต้นเงินคงเหลือของสัญญาสินเชื่อทุก ประเภทที่ยังชำระไม่เสร็จสิ้นรวมกัน

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อ โดยมีกระบวนการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

ข้อ ๑๕ อัตราดอกเบี้ยสินเชื่อให้เป็นไปตามระเบียบสินเชื่อแต่ละประเภท

ข้อ ๑๖ ให้สถาบันคิดดอกเบี้ยตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวัน โดยการเรียกเก็บดอกเบี้ยจาก องค์กรผู้ใช้สินเชื่อให้เป็นไปตามระเบียบสินเชื่อแต่ละประเภท

การยกเว้นการคิดดอกเบี้ยตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๗ เงื่อนไขการชำระคืนสินเชื่อ ให้เป็นไปตามระเบียบสินเชื่อแต่ละประเภท

กรณีปรากฏเหตุการณ์ร้ายแรงจากภัยพิบัติ โรคระบาด หรือเหตุร้ายแรงอื่นใด อันส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ หรือเพื่อเป็นการช่วยเหลือหรือบรรเทาความเดือดร้อนให้กับองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ คณะกรรมการอาจพิจารณาเห็นชอบพักชำระหนี้ขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ โดยไม่คิดดอกเบี้ยและ ค่าปรับตามความเหมาะสมได้ โดยให้ผู้อำนวยการพิจารณาอนุมัติและรายงานให้คณะกรรมการทราบ

ข้อ ๑๘ การค้าประกันสินเชื่อ ประกอบด้วย

(๑) หลักประกันโดยทรัพย์สิน ให้เป็นไปตามที่สถาบันกำหนด

(๒) การค้าประกันโดยบุคคล

(ก) กรณีองค์กรผู้ใช้สินเชื่อเป็นนิติบุคคล ให้คณะกรรมการนิติบุคคลแห่งนั้นเป็นผู้ค้าประกัน โดยจะให้ผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการนั้นมาเป็นผู้ค้าประกันด้วยก็ได้

(ข) กรณีองค์กรผู้ใช้สินเชื่อไม่เป็นนิติบุคคล ให้ค้าประกันโดยบุคคลผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการซึ่งมีชื่อผู้ลงนามในสัญญาสินเชื่อ หรือผู้มอบอำนาจให้ลงนามในสัญญาสินเชื่อ

ข้อ ๑๙ ในกรณีองค์กรผู้ใช้สินเชื่อไม่สามารถชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยได้ตามสัญญา ให้ถือว่าผิดนัดการชำระหนี้ สถาบันอาจใช้สิทธิเรียกค่าปรับตามเงื่อนไขสัญญาได้

ข้อ ๒๐ การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสัญญาสินเชื่อ การแก้ไขปัญหาสินเชื่อที่ไม่สามารถชำระคืนได้ตามเงื่อนไขและการพัฒนาคุณภาพสินเชื่อ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่องค์กรผู้ใช้สินเชื่อไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งสัญญา และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันและองค์กรชุมชนโดยรวม ให้สถาบันมีสิทธิเรียกคืนเงินคืนบางส่วนหรือเต็มจำนวนที่ยังค้างชำระพร้อมดอกเบี้ย หรือปรับโครงสร้างหนี้ถึงแม้ยังไม่ถึงกำหนดชำระคืนตามสัญญาสินเชื่อก็ตาม

ข้อ ๒๒ ให้สถาบันสนับสนุนให้องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนร่วมกันจัดให้มีกระบวนการติดตามการใช้สินเชื่อเพื่อการพัฒนา โดยให้มีการตรวจสอบกันเองระหว่างองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ และมีส่วนร่วมจากบุคคลภายนอกหลายฝ่าย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อตกลงขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนในแต่ละภาค

ข้อ ๒๓ ให้สถาบันจัดให้มีการติดตามประเมินผล การสอบทานการใช้สินเชื่อ การจัดชั้นลูกหนี้ แล้วรายงานสรุปให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๒๔ ให้ผู้อำนวยการรักษาการตามข้อบังคับนี้และให้มีอำนาจกำหนดระเบียบ คำสั่ง หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับหรือมติของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้ ให้เสนอประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยชี้ขาดให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓



(นายไมตรี อินทสุต)

ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน